



Gerardus (Gerard) Hijacinthus Milder en zijn tweelingbroer Antonius (Ton) M. zijn geboren op 5 oktober 1926 in Nijmegen. Hun ouders waren Gradus Johannes Wilhelmus Milder en Johanna Maria Geertruida van der Meulen. Ze trouwden op 3 augustus 1909 in Gendt. Ze kwamen uit een gezin met meerdere kinderen. Hun vader overleed op 8 november 1941 in Nijmegen.

In Nijmegen waren voor de oorlog bij de verschillende parochies katholieke Scoutinggroepen actief. Aan de parochie van de Maria Geboortekerk aan de Berg en Dalseweg in Nijmegen was de mgr. Hamergroep, onderdeel van de Katholieke Verkenners, verbonden. De groep was op 8 september 1936 opgericht door Pastoor Biesta. Ze had welpen en verkenners en de leden droegen een bruine das. De groep was vernoemd naar de Nijmeegse Ferdinandus Hubertus Hamer die missionaris was en in Mongolië tot bisschop werd gewijd. Tijdens de Bokseropstand werd hij onder afschuwelijke omstandigheden in juli 1900 ter dood gebracht.

Naast welpen en verkenners kreeg de groep vlak voor de oorlog een stam. Frans J.A. Francissen was de eerste jaren de groepsleider en hopman. Hampie Bijlard werd Baas, samen met Jos de Fraiture als oubaas.

De verkenners en stamleden komen op 2 april 1941 's avonds voor de laatste keer samen, hernieuwen hun belofte en weten veel materiaal bij leden onder te brengen voordat het door de bezetter in beslag genomen wordt. Omdat troepbijeenkomsten hierna verboden zijn, komen de verkenners nog een tijdje samen met hun patrouille maar hieraan komt een einde.

Op initiatief van Pater van Kessel wordt als alternatief voor de verkenner het Jongens Gilde opgericht. Er komen nieuwe jongens van buiten bij en de groep wordt zo ingericht dat eventueel doorgestart kan worden als verkennersgroep. Er worden twee Gildes opgericht, die onder leiding stonden van Vaandrig Bartels en Vaandrig van Haaren. Gerard was voorman van het Oranjevendel van het Willibrordusgilde. Hij vertrok op een gegeven moment in 1942 om in Helmond te gaan studeren en kwam alleen in de vakanties terug.

Begin 1944 worden een start gemaakt met een herrezen illegale troep als doorstart van de Gildes. De stamleden nemen de rol van instructeur van de verschillende patrouilles op zich. In het gymnastieklokaal van de school aan de Dominicanenstraat worden op 30 januari 1944 J. Snijders, Manu Baarda, Ton Milder en Arie Beekhuizen worden geïnstalleerd.

Op 22 februari 1944 verscheen het eerste nummer van het illegale groepsblad Scout Post. Het kende een vrij grote oplage en er gingen ook exemplaren naar adressen buiten de stad. De redactie bestond uit Ton Milder, Frans Knipping en Jan Jong. Ook Gerard Milder hielp soms mee. Toon Knipping verzorgde de illustraties. Onder gevaarlijke omstandigheden en bij weinig verlichting typten en stencilden ze het blad, mede onder leiding van hopman Wim Bartels. Wim schreef ook verschillende artikelen. Na het verschijnen van de eerste nummers

wordt de groep opgeschrikt met het bericht dat de hopman is gearresteerd, reden onbekend. De stamleden probeerden contact te houden door langs het raam van het politiebureau te lopen en zacht bekende melodieën te fluiten. Op 10 april kwam Wim weer vrij. Mogelijk dat het samenhangt met het illegale blad. Er verschijnen 7 nummers en de schrijvers en redactie gebruiken schuilnamen.



In de zomer van 1944 keert Gerard terug naar Nijmegen en wordt lid van de nieuwe Mgr. Hamergroep. Hij komt op 31 juli in de kievitenpatrouille.

Zaterdag 26 Augustus hebben we hem allen samen naar het graf gedragen. Veel zouden we nog kunnen schrijven over deze droevige plechtigheid. 30 verkenners en V.T.'s hebben hem naar zijn laatste rustplaats overgebracht. Wat grag hadden we hem uitgeleide gedaan in uniform met onze mooie rode V.T. vlag met de helderwitte Franse lelie, ons embleem, om te tonen, dat we een broeder-verkenner, een, die diende, een, die paraat was, naar zijn laatste rustplaats overbrachten. Gerard, die "paraat" moest zijn om te sterven, jij hebt het voor ons zo bekende teken al bereikt. Bid voor ons bij Onzen Croten Hopman, dat ook wij, die misschien nog veel en moeilijke tekens zullen ontmoeten op waardige wijze dat "E I N D E S P O O R" mogen bereiken.

Twee week later gaat hij met 12 vrienden op kamp in Geisteren. Na thuiskomst ging hij op 23 augustus met zijn tweelingbroer Ton zwemmen in de Waal, maar keerde niet meer terug. Gerard werd op zaterdag 26 augustus 1944 onder grote belangstelling van 30 verkenners en voortrekkers in burger begraven. In het bevrijdingsnummer van Scout Post verschijnt een In Memoriam, geschreven door Gerard Knipping.

Meer informatie

[Studiezaal Nijmegen - 579 Logboek Hamerstam - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – fragment bezetting 1942 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 1945 transcriptie - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 – 1945 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Gerard Milder \(brabantserfgoed.nl\)](#)

[Bronnen over 'Scout Post' - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Akte - Gelders Archief \(wiewaswie.nl\)](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 09 okt 1926 - Art. 53 | Delpher](#)

[Overlijden Gradus Johannes Wilhelmus Milder & Johanna Maria Geertruida van der Meulen op 8 november 1941 te Nijmegen » Open Archieven](#)

[Overlijden Gerardus Hijacinthus Milder op 23 augustus 1944 te Nijmegen » Open Archieven](#)

[De courant » 17 okt 1911 - Art. 101 | Delpher](#)

[Arnhemsche courant » 07 mei 1920 - Art. 21 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 05 sep 1931 - Art. 48 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 02 aug 1924 - Art. 61 | Delpher](#)



Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.